

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ - ΦΑΣΗ Β (2013-2014)

Πλαίσιο Σχεδιασμού και Οργάνωσης Διδασκαλίας

Ενότητα που αφορά στη διδασκαλία (βάσει του σχολικού γλωσσικού εγχειριδίου): Ενότητα 16: «Νιώθω» (Β' τεύχος, σελ. 76)

Δημοτικό Σχολείο: Δημοτικό Σχολείο Κάτω Πολεμιδιών ΚΗ' – Αρχαγγέλου Μιχαήλ
Τάξη: Β'

Ημερομηνία: 25/2/2014

Δίκτυο Σχολείων ΕΔΕ: κ. Κώστα Χαμπιαούρη

Για τον σχεδιασμό και την οργάνωση της διδασκαλίας συνεργάστηκαν οι:
Ελένη Σπανού (Εκπαιδευτικός) και Κώστας Παπαπέτρου (Σύμβουλος Ελληνικών).

1. Συνοπτική παρουσίαση ανάπτυξης της ενότητας

1.1. Τι έχει προηγηθεί της διδασκαλίας:

Επιχειρήθηκε μια εισαγωγή των παιδιών στην ενότητα «Νιώθω», με τη χρήση του σχολικού εγχειριδίου και του προοργανωτή του, όπου έγινε μια συνολική θεώρηση της ενότητας. Τα παιδιά απάντησαν στον προβληματισμό «Τι προσφέρει στα παιδιά χαρά;», με την τεχνική της ιδεοθύελλας. Στη συνέχεια, μελετήθηκαν οι έξι εικόνες του σχολικού βιβλίου στη σελ. 75, καθώς και συμπληρωματικό φωτογραφικό υλικό από εφημερίδες, περιοδικά και το διαδίκτυο, σχετικό με συναισθήματα χαράς των παιδιών. Χρησιμοποιήθηκαν θεατρικές συμβάσεις, όπως: παντομίμα συναισθημάτων, το ζάρι συναισθημάτων, με στόχο να ενεργοποιηθεί το ενδιαφέρον των παιδιών, να διασφαλιστεί η προσοχή τους, αλλά και να προσανατολιστούν για την εξέλιξη της συγκεκριμένης ενότητας. Ακολούθως, επιλέχθηκαν κείμενα τόσο από το σχολικό βιβλίο όσο και από το Ανθολόγιο της Α και Β' Δημοτικού, καθώς και συμπληρωματικό χρηστικό υλικό, με στόχο να αναδομηθεί η ενότητα «Νιώθω», ώστε να προκαλεί πραγματικά και ουσιαστικά το ενδιαφέρον των παιδιών. Τα κείμενα «Ο σκαντζόχοιρος που ήθελε να τον χαϊδέψουν» (παραμύθι της Κατερίνας Αναγνώστου), «Ο μικρός Κάστορας και η ηχώ» (Ανθολόγιο Α και Β' Δημ., σελ., 101-104), «Η ευγνωμοσύνη του μικρού μυρμηγκιού» (Ανθολόγιο Α και Β' Δημ., σελ. 100) και «Η Ζέβρα που χοροπηδάει και στριφογυρίζει» (διαφήμιση στο διαδίκτυο) μελετήθηκαν και συνεξετάστηκαν με κριτήριο τον θεματικό τους άξονα και τον προβληματισμό της ενότητας, το είδος των κειμένων τους (ομοιότητες/ διαφορές, π.χ., παραμύθι – διαδικτυακή διαφήμιση) και τη γραμματική τους. Με αυτό τον τρόπο, τα παιδιά εμπάθουναν στον προβληματισμό της ενότητας και εμπλούτισαν το θεματικό λεξιλόγιό τους, αναφορικά με τα συναισθήματα και τους τρόπους με τους οποίους μπορεί η δομή της γλώσσας να τα περιγράψει (ρήμα, ουσιαστικό, επίθετο, φράσεις). Σε αυτό το πλαίσιο παράλληλης αξιοποίησης βιβλίου και κειμένων, έγινε και η εξάσκηση και εμπέδωση των γραμματικών φαινομένων από το Τετράδιο Εργασιών σελ. 27, 28, 29.

1.2. Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας της συγκεκριμένης διδασκαλίας:

Κατανόηση και Παραγωγή Προφορικού Λόγου

Δείκτες Επιτυχίας	Δείκτες Επάρκειας
1. Τοποθετούν ένα κείμενο σε πλαίσιο (θεματικό, επικοινωνιακό, κοινωνιοπολιτισμικό)	
1.4. Αξιοποιούν στρατηγικές κατανόησης και παραγωγής προφορικού λόγου, για εντοπισμό και παρουσίαση βασικών και υποστηρικτικών πληροφοριών και εξαγωγή αρχικών συμπερασμάτων	1.4.1. Αρχικές υποθέσεις για το θέμα και τον σκοπό υπό ακρόαση κειμένων, με αξιοποίηση στοιχείων του πλαισίου επικοινωνίας (π.χ., ομιλητής), και ρητών γλωσσικών και μη γλωσσικών στοιχείων (π.χ., λεξιλόγιο, τόνος φωνής)

Κατανόηση Γραπτού Λόγου

Δείκτες Επιτυχίας	Δείκτες Επάρκειας
1. Τοποθετούν ένα κείμενο σε πλαίσιο (θεματικό, επικοινωνιακό, κοινωνιοπολιτισμικό)	
1.1. Εντοπίζουν βασικές πληροφορίες που δηλώνονται άμεσα ή και έμμεσα στο κείμενο	1.1.1. Λέξεις, φράσεις, προτάσεις που δηλώνουν άμεσα ή και έμμεσα βασικές πληροφορίες (π.χ., θέμα, χώρος, χρόνος, πρόσωπα)
1.3. Συνδέουν νοήματα κειμένων με συγκεκριμένο πλαίσιο	1.3.1. Σχέση κειμένου με συγκεκριμένο θεματικό πλαίσιο ή και προβληματισμό: τι προσφέρει στα παιδιά χαρά 1.3.2. Πληροφορίες για το άμεσο επικοινωνιακό πλαίσιο, με έμφαση στην πηγή του κειμένου (π.χ., από πού προέρχεται ένα κείμενο, πού δημοσιεύεται, από ποιον, σε ποιον απευθύνεται, αν πρόκειται για ολοκληρωμένο κείμενο ή για απόσπασμα, προβλέψεις για το ποιος είναι ο συγγραφέας και ποιος είναι ο αποδέκτης, σε περίπτωση που δεν δηλώνονται άμεσα)
1.4. Αξιοποιούν στρατηγικές κατανόησης για εξαγωγή συμπερασμάτων, σε σχέση με τον τρόπο που παρουσιάζεται ένα θέμα	1.4.1. Αιτιολογημένες προβλέψεις για το περιεχόμενο κειμένου, με βάση στοιχεία, όπως: εικόνα, τίτλος ή και άλλα γλωσσικά και μη γλωσσικά στοιχεία (ανάλογα με το είδος κειμένου), κατά την ανάγνωση
2. Αναγνωρίζουν τον τρόπο που οργανώνεται και λειτουργεί ο λόγος σε επίπεδο κειμένου, πρότασης, λέξης	
2.2. Αναγνωρίζουν και αναφέρουν το είδος κειμένου, με βάση τις σχετικά σταθερές συμβάσεις του	2.2. παραμύθι
2.4.2.3. Αναγνωρίζουν συμβάσεις που αφορούν στη δομή αφηγήσεων	2.4.2.3.1. Μορφοποίηση και βασική παραγραφοποίηση κειμένων με χρονική αλληλουχία και διαμόρφωση επεισοδίων (πρόβλημα - κορύφωση - λύση), καθορισμός και αλλαγές σκηνικού (ως χώρος ή και χρόνος δράσης), παρουσίαση χαρακτήρων και δράσεις τους
2.4.2.1. Κατανοούν τη λειτουργία γλωσσικών στοιχείων στην εξέλιξη των γεγονότων και την παρουσίαση των χαρακτήρων σε αφηγήσεις	2.4.2.1.1. Πρωτοπρόσωπα ή και τριτοπρόσωπα ρήματα δράσης, αισθήσεων, συναισθημάτων, σκέψεων που αφορούν στους ήρωες

3. Αξιολογούν και κρίνουν ένα κείμενο ως προς τη λειτουργία και το περιεχόμενό του	
3.2. Κρίνουν τον τρόπο που η προσέγγιση του ίδιου θέματος σε διαφορετικά κείμενα επηρεάζει τους ίδιους ως αναγνώστες	3.2.1. Ομοιότητες και διαφορές μεταξύ κειμένων ίδιου είδους (π.χ., παραμύθι -παραμύθι) ή μεταξύ κειμένων διαφορετικού είδους (π.χ., παραμύθι- ανακοίνωση)

1.3. Τι προγραμματίζεται να γίνει στο πλαίσιο της συγκεκριμένης διδασκαλίας (χρονική διαδοχή ενεργειών εκπαιδευτικού-παιδιών, παράμετροι εστίασης της διδασκαλίας, δραστηριότητες κ.λπ.):

- Προβλέψεις – Υποθέσεις παιδιών, με βάση τον τίτλο του κειμένου «Το παιδί με το ακορντεόν», για το περιεχόμενο του κειμένου, το είδος του κειμένου και τους αποδέκτες του [Στοχευμένη αξιοποίηση της τεχνολογίας (εποπτικοποίηση κειμενικών ειδών/αποδεκτών) με τη μορφή παιχνιδιού πολλαπλών επιλογών)].
- Ανάγνωση και τοποθέτηση καρτελών περίληψης σε σειρά (Στοχευμένη ανάγνωση – περιληπτική απόδοση περιεχομένου).
- Κατανόηση περιεχομένου κειμένου με παιχνίδι πολλαπλής επιλογής.
- Εντοπισμός συναισθημάτων ηρώων από το κείμενο, γραπτή απόδοσή τους με γραμματικά μέσα (ρήμα, ουσιαστικό, επίθετο, φράσεις) και εικονική παρουσίαση των συναισθημάτων με τη φατσούλα των ηρώων. (Διδασκαλία γραμματικών/γλωσσικών φαινομένων σε επικοινωνιακό – κειμενοκεντρικό πλαίσιο που να αναδεικνύει τον λειτουργικό τους ρόλο).
- Συνεξέταση κειμένου «Το παιδί με το ακορντεόν» με τη διαδικτυακή διαφήμιση «Η ζέβρα που χοροπηδάει και στριφογυρίζει», αναφορικά με το είδος του κειμένου, τις συμβάσεις τους και τη λειτουργία των επιθέτων. (Διδασκαλία γραμματικών/γλωσσικών φαινομένων σε επικοινωνιακό – κειμενοκεντρικό πλαίσιο που τα κείμενα συνεξετάζονται και αναδεικνύεται ο λειτουργικός ρόλος των επιθέτων).

1.4. Τι προγραμματίζεται να ακολουθήσει μετά τη διδασκαλία:

Θα μελετηθούν και θα συνεξεταστούν τα κείμενα της ενότητας «Μαζί είναι καλύτερα» (Βιβλίο Μαθητή, σελ. 79-80), «Το τραγούδι του Κλόουν» (ολόκληρο το ποίημα από το Ανθολόγιο Γ΄ και Δ΄ τάξης Δημοτικού, σελ. 158) αναφορικά με τον προβληματισμό της ενότητας, το είδος του κειμένου, τις συμβάσεις του και τις γλωσσικές δομές. Θα ακολουθήσει δημιουργική γραφή με τη συγγραφή ενός ποιήματος για το συναίσθημα της χαράς, με βάση τις πέντε αισθήσεις. Τα ποιήματα αυτά θα ανακοινωθούν στην τάξη, θα γίνει θεατρική παρουσίασή τους με μουσική και θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του σχολείου ή εναλλακτικά να γίνουν βίντεο για να αναρτηθούν στο διαδίκτυο.

2. Διδακτικό Υλικό (π.χ., κείμενα και ασκήσεις από σχολικά εγχειρίδια και τυχόν συμπληρωματικό υλικό):

Κείμενο Σχολικού Βιβλίου «Το παιδί με το ακορντεόν», σ. 76, παράλληλο κείμενο «Η ζέβρα που χοροπηδάει και στριφογυρίζει», καρτέλες περίληψης (ορθογραφική άσκηση), επαναπλαισίωση των ερωτήσεων του βιβλίου σελ. 76 με τη δημιουργία διαδραστικού παιχνιδιού πολλαπλής επιλογής, φατσούλες συναισθημάτων, καρτέλες συναισθημάτων ηρώων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ζέβρα που χοροπηδάει και στριφογυρίζει

Καταπληκτικό παιχνίδι γυμναστικής που θα αγαπήσουν οι μικροί μας φίλοι. Η ζέβρα της Fisher-Price πραγματοποιεί 2 κινήσεις: στριφογυρίζει και αναπηδά ταυτόχρονα. Ένα παιχνίδι που θα χαρίσει αξέχαστες στιγμές χαράς στο παιδί σας.

Χαρακτηριστικά

- › 2 κινήσεις ταυτόχρονα
- › Στριφογυρίζει και χοροπηδάει πάνω κάτω
- › Διασκεδαστικά χρώματα
- › 5 διαφορετικά παιδικά τραγουδάκια
- › Δραστηριότητες στο χερούλι της ζέβρας
- › Κατάλληλο για ηλικίες από 12 έως 36 μηνών
- › Στη συσκευασία περιλαμβάνονται 3 AA μπαταρίες

<http://www.fingerstop.gr/articles/241-b000eulx9i-zebra-pou-xoropidaei-kai-strifogyrizei>